

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

« ____ » _____ 20__ р.

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Методологія наукових досліджень»

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

спеціаліста

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

07«Управління та адміністрування»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціалізації

«Підприємництво»

(шифр і назва спеціальності)

(шифр _____)

(за ОПП чи № навчального плану)

Розроблено та внесено: кафедра Економіки підприємства

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства,
к.е.н., доцент Бабайлов Василь Кузьмич

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 11 від «26» 01 2017 р.

Завідуючий кафедрою д.е.н. проф. _____ Іванілов А.С.

«Узгоджено»

Декан факультету управління і бізнесу
д.е.н, проф. _____ І.А.Дмитрієв

« _____ » _____ 20__ р.

© _____, 2017 рік
© _____, 2017 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки спеціаліста галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та спеціалізацією «Підприємництво».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою вивчення навчальної дисципліни** є: формування спеціальних знань з методології наукового дослідження.

1.2 **Предметом вивчення навчальної дисципліни** є: загальні закономірності, методики та методологія наукового дослідження у дипломному проектуванні, нормативні документи щодо порядку виконання, контролю, оформлення і порядку захисту дипломних робіт.

1.3 Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення важливіших положень науки методології;
- набуття вмінь та навиків формування мети, завдань та засобів наукового дослідження;
- освоєння основних методик проведення дипломного дослідження;
- засвоєння змісту основних етапів проведення дипломного дослідження;
- придбання вмінь самостійного аналізу та оцінки стану вирішення обраної економічної проблеми конкретного підприємства;
- здобуття вмінь розробки практичних рекомендацій що до вирішення обраної економічної проблеми конкретного підприємства.

1.4 По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- теоретичні основи дослідження, методологію його проведення, визначення принципів та методів його реалізації;
- співвідношення понять «наука», «практика», «наукове дослідження»;
- види дипломних робіт;
- етапи дипломного дослідження;
- рівні економічного дослідження;
- закони економічного дослідження;
- принципи економічного дослідження;
- методики економічного дослідження.

вміти:

- зробити вибір теми дослідження;
- довести актуальність обраної проблеми;
- визначити сутність досліджуємої проблеми;
- обрати відповідні методики дослідження;
- визначити об'єкт та предмет дослідження;
- робити огляд літературних джерел;

- проводити аналіз стану конкретної проблеми на діючому підприємстві;
- розробляти практичні рекомендації щодо вирішення досліджуємої проблеми;
- оцінювати економічний ефект від впровадження у виробництво одержаних результатів.

Міждисциплінарні зв'язки: Економіка підприємства, Маркетинг, Менеджмент, Організація виробництва, Економічні ризики.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	Денна форма навчання
Кількість кредитів – 2 Кількість годин - 60	Вибіркова
Семестр викладання дисципліни	2 (5 курс)
Вид контролю	залік
Розподіл часу:	
- лекції (годин)	24
- практичні, семінарські (годин)	-
- лабораторні роботи (годин)	-
- самостійна робота (годин)	36
- курсовий проект (годин)	-
- курсова робота (годин)	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Дослідження як вид практики

Тема 1. Практика як дослідження та виробництво

Тема 2. Методологія дослідження

Тема 3. Наука методологія

Розділ 2. Види досліджень

Тема 4. Фундаментальне дослідження

Тема 5. Експериментальне дослідження

Тема 6. Прикладне дослідження

Розділ 3. Класи методик

Тема 7. Методики фундаментального дослідження

Тема 8. Методики експериментального дослідження

Тема 9. Методики прикладного дослідження

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова література:

1. Бабайлов В.К. Взаимосвязь метода экономической науки и методики экономического исследования. / В.К.Бабайлов, Л.Н.Пахомова // Научный информационный журнал «Бизнес-Информ». – 2008. - №9 . – С.82-84.

2. Бабайлов, В.К. К проблеме дефиниции гипотезы. / В.К. Бабайлов, Л.В.Лебедева, Е.Н Журавка. //Научный информационный журнал «Бизнес-Информ». – 2009. - №1 . – С.146-148.
 3. Бабайлов, В.К. Методология высшего образования: на пути к новой парадигме / В. Бабайлов, О. Васильковская // Новый колегіум. – 2013. – № 1. – С.3 – 7.
 4. Бабайлов, В.К. Эволюция парадигм экономики / В. Бабайлов // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №2(7), том 1 - 2014. – Харків: ХНАДУ, 2014 – 212 с.
 5. Бабайлов, В.К. Методические указания по выполнению дипломных работ (для студентов специальности 7.050107 – Экономика предприятия) /А.В. Гринёв, В.К.Бабайлов, В.Г. Посыпай. – Харьков:РИО ХНАДУ, 2004. – 95с.
 6. Бабайлов, В.К. Теория метода: монография / В.К. Бабайлов. – Харків: ХНАДУ, 2011. – 232 с.
 7. Бабайлов, В.К. Формирование научного понятия на основе методики «2С70» / В. Бабайлов // Бизнес-Информ. - 2005. - №9-10. – с.112 – 115 .
 - 8.Бабайлов, В.К.Наука управления: зарождение, становление, развитие. / В. Бабайлов // Бизнес-Информ.-1999.-№ 11-12. - С.143-145.
 9. Бабайлов, В.К. Менеджмент: Наука и практика: учебник / В.К. Бабайлов – Х.: ХНАДУ, 2015. – 276 с.
 - 10.Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / Я.Я.Чорненький, Н.В.Чорненька, С.Б. Рибак – К.: ВД «Професіонал», 2006.- 208 с.
- Додаткова література:**
- 11.Чорненький, Я.Я. Науково-методичні вказівки щодо особливостей оформлення та написання рефератів, курсових та дипломних робіт, організації наукових конференцій, семінарів, написання статей(для студентів вищих навчальних закладів 1-4 рівнів акредитації): Посібник. / Я.Я. Чорненький - Кременець, 2000.-59 с.
 - 12.Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник./ В.М.Шейко, Н.М.Кушнарєнко - К.:Знання-Прес, 2000.- 295 с.
 - 13.Мочерний, С.В. Методологія економічного дослідження / С.В. Мочерний. – Львів: Світ, 2001. – 416 с.
 - 14.Макогон, Ю.В. Основи наукових досліджень в економіці: Навч. Посібник / Ю.В. Макогон, В.В. Пилипенко. – Донецьк: Альфа-прес, 2007.- 144 с.
 - 15.Ковальчук, В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. - К.:ВД «Професіонал», 2004.- 216 с.
 - 16.П'ятницька-Позднякова, І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. - К.:2003.-116 с.
 - 17.Цехмістрова, Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник / Г.С. Цехмістрова – К.: Видавничий дім «Слово», 2004.- 240 с.
 - 18.Філіпенко, А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник / А.С. Філіпенко. – К.: Академвидав, 2005.- 208 с.
- Інформаційні ресурси:**
- 19.Конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукових досліджень» (за вимогами кредитно-модульної системи) для студентів галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 7.03050401, 8.03050401 – «Економіка підприємства» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portal.khadi.kharkov.ua/](http://portal.khadi.kharkov.ua/)
 - 20.В.К. Бабайлов. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Наукові дослідження у дипломному проектуванні» для студентів денної форми навчання спеціальностей 7.050107 та 8.050107 - Харків: ХНАДУ, 2012 – 12 с.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формування системи знань студентів з дисципліни «Методологія наукових досліджень» здійснюється шляхом проведення лекцій. Проведення консультацій та організації самостійної роботи студентів забезпечує формування необхідних вмінь та уявлень.

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування.

Підсумковий контроль з дисципліни – залік.

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства, к.е.н., доц.
Бабайлов Василь Кузьмич
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №__ від __.06.2015 р.